

Україна

ДЕРЖАВНА АУДИТОРСЬКА СЛУЖБА УКРАЇНИ
ПІВДЕННИЙ ОФІС ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
УПРАВЛІННЯ ПІВДЕННОГО ОФІСУ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ
В ХЕРСОНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

09.06.2017

№ 15-21-07-15/01

*Аудиторський звіт
за результатами державного фінансового аудиту
діяльності Державного підприємства «Дослідне
господарство Інституту тваринництва степових районів
ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» національного науково-
селекційного генетичного центру з вівчарства» за період з
01.11.2013 року по завершений звітний місяць 2017 року*

м. Херсон
2017 рік

У звіті представлено результати державного фінансового аудиту діяльності Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» національного науково-селекційного генетичного центру з вівчарства» (далі – Підприємство, Господарство за період з 01.11.2013 року по завершений звітний місяць 2017 року

Юридична та фактична адреса Підприємства: 75230, Херсонська область, Чаплинський район, смт. Асканія-Нова, вул. Соборна, 1

Дослідження проведено відповідно до п. 3.2.5.2 Плану контрольно-ревізійної роботи Південного офісу Держаудитслужби на I квартал 2017 року, постанови Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 № 361 «Питання проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання» [22], Методики проведення Державною фінансовою інспекцією України, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 26.06.2014 № 728 [23] та Програми аудиту.

Аудиторське дослідження проведено з відома директора Підприємства Кубатка Павла Миколайовича та головного бухгалтера Старенької Тетяни Ігорівни.

Матеріали звіту призначені для Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» національного науково-селекційного генетичного центру з вівчарства», Національної академії аграрних наук України, Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» національного науково-селекційного генетичного центру з вівчарства» та інших зацікавлених фахівців.

Звіт підготовлено відділом контролю в аграрній галузі, екології та природокористування Управління Південного офісу Держаудитслужби України в Херсонській області.

ЗМІСТ

I.	Вступ	
1.1.	Інформація про об'єкт аудиту та обґрунтування причин проведення аудиту	6
II.	Результати аудиторських процедур і висновки	8
2.1.	Результати аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства	8
2.2.	Результати дослідження фінансово-господарської діяльності Підприємства.	11
2.2.1.	Через відсутність цивільного ринку збуту продукції вівчарства (вовна) в Україні та державної підтримки галузі вівчарства, відсутність сприятливих економічних умов для розвитку галузі вівчарства Підприємством здійснюється реалізація вовни значно нижче її собівартості, що не сприяє в повній мірі отримання прибутку Підприємством.	11
2.2.2.	Неефективне управління галуззю тваринництва в тому числі збереження племінного поголів'я сільськогосподарських тварин, не сприяє в повній мірі отриманню прибутку.	12
2.2.3.	Зростання кредиторської та дебіторської заборгованості призводить до погіршення платоспроможності Підприємства та загрожує втратою його активів	17
2.2.4.	Існуючі недоліки використання активів впливають на відображення їх реальної вартості, збільшення витрат та викривлення показників фінансово-господарської діяльності Підприємства.	21
2.2.5.	Необґрунтоване віднесення до валових витрат Підприємства, витрат не передбачених фінансовим планом підприємства не сприяє отриманню прибутку.	24
2.2.6.	Проведення окремих непродуктивних витрат не дозволяє підвищити рівень результативності фінансово-господарської діяльності Підприємства.	27
III.	Висновки за результатами аудиту	31
IV.	Рекомендації	31
V.	Додатки	34

I. ВСТУП

Державне підприємство «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства» (далі – Підприємство, ДП ДГ «Асканія – Нова») створене з метою організаційно – господарського забезпечення науково-дослідним установам Національної академії аграрних наук України (далі – Академія) умов для проведення наукових досліджень, випробувань і доопрацювання наукових розробок, їх апробації, проведення виробничої перевірки і впровадження їх у виробництво та іншої господарської діяльності, збереження племінного поголів'я сільськогосподарських тварин, складання проектно-кошторисної документації на проведення будівельних, ремонтно-відновлювальних робіт зрошувальних систем і обладнання та інших будівель, споруд і обладнання виробничого характеру.

Свою діяльність Підприємство здійснює на підставі Статуту, затвердженого Національною академією аграрних наук України від 11.11.2010 року та зареєстрованого державним реєстратором Чаплинської районної державної адміністрації 23.12.2010 за № 14981050005000330 [27] та Статуту, затвердженого Національною академією аграрних наук України від 01.12.2016 р. [26] (далі - Статут).

Основні напрямки діяльності Підприємства:

- активне сприяння Інституту, якому воно підпорядковане, а також іншим науковим установам в роботі по проведенню наукових дослідів, виробничої перевірки і впровадженню науково – технічних розробок;
- сприяння на взаємовигідній основі науковим установам в їх діяльності по поширенню серед державних підприємств та організацій, а також інших господарюючих суб'єктів досягнень науки, техніки і передового досвіду у виробництво;
- вирощування племінного молодняку худоби і птиці, виробництво оригінального, елітного та репродукційного насіння сільськогосподарських культур та саджанців;
- ефективно власне господарювання як приклад застосування результатів організаційних та наукових здобутків;

Підприємство має відокремлене майно, самостійний баланс, рахунки в установах банків, державного казначейства, діє за принципом повного господарського розрахунку, має печатку зі своїм найменуванням та підпорядкованістю, штамп та інші необхідні реквізити.

Дослідженням встановлено, що Підприємством отримано Ліцензію Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28.03.2012 року серії АВ № 597190 на впровадження господарської діяльності «Торгівля племінними ресурсами (племінні тварини – вівці асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовною та асканійської м'ясо-вовнової породи з кросбредною вовною та асканійської тонкорунної породи (таврійський тип),

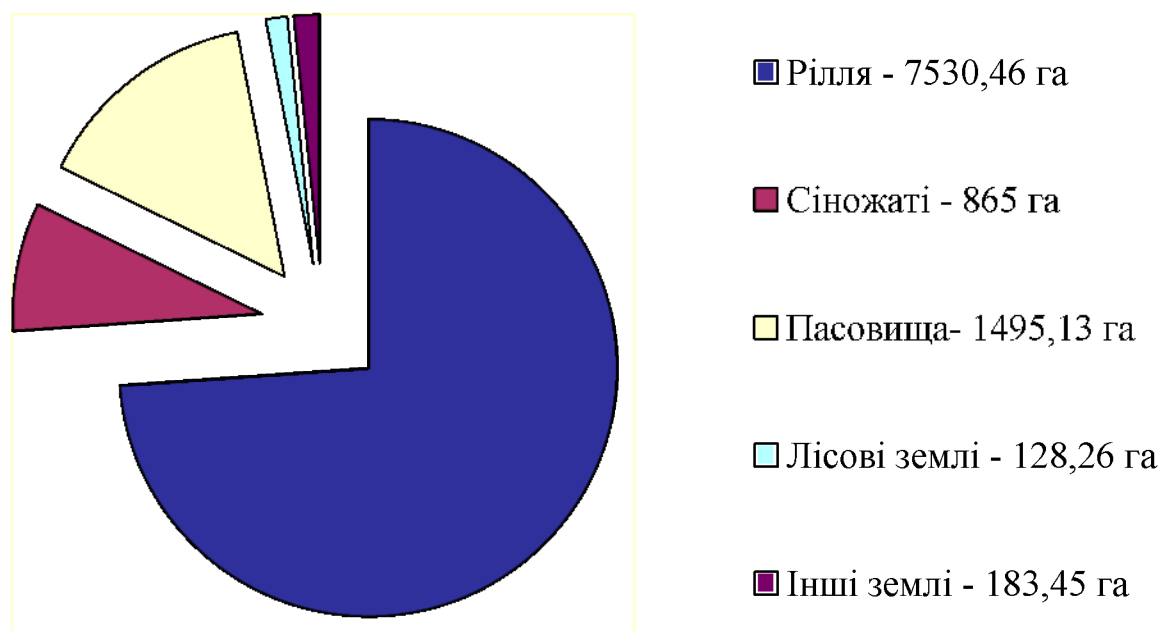
свиней порід української м'ясної, української м'ясної, українських степової білої та рябої), проведення генетичної експертизи походження та аномалій тварин.

Крім, того відповідно до атестатів Міністерства аграрної політики України «Про присвоєння суб'єкту племінної справи у тваринництві відповідного статусу» за результатами проведеної атестації 2013 року Підприємству присвоєно:

- статус племінного заводу з розведення овець асканійської м'ясо – вовнової породи з кросбредною вовною (атестат від 11.09.2014 року № 10458);
- статус племінного заводу з розведення овець асканійської тонкорунної породи (таврійський тип) (атестат від 11.09.2014 року № 10459);
- статус племінного репродуктору з розведення свиней української м'ясної породи (атестат від 11.09.2014 року № 10454);
- статус племінного репродуктору з розведення свиней української степової рябої породи (атестат від 11.09.2014 року № 10455).
- статус племінного репродуктору з розведення свиней української степової білої породи (атестат від 11.09.2014 року № 10452).

З метою розміщення власних об'єктів, здійснення науково-дослідної та господарської діяльності, виробництва оригінального, елітного та репродукційного насіння, вирощування садивного матеріалу сільськогосподарських культур, кормів для племінних тварин і пропаганди ведення товарного сільськогосподарського виробництва, Підприємству надано у постійне користування земельні ділянки державної власності.

Загальна площа землекористування Підприємства, на час проведення аудиту становить 10202,31 га., структура яких наведено на діаграмі 1.

Діаграма 1 Структура землекористування Підприємства

1.1 Інформація про об'єкт аудиту.

Економічною основою діяльності Підприємства є державна власність України на основні фонди, інше державне майно, а також землі Академії, які закріплені за нею постановою Президії Верховної Ради Української СРСР «Про статус Української академії аграрних наук» від 29.07.1991 року № 1370 – XII, що перебувають у розпорядженні установ Академії.

Основні відомості про Підприємство:

Повна назва	Державне підприємство «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» національного науково-селекційного генетичного центру з вівчарства»
Код ЄДРПОУ	32022952
Місцезнаходження адреса	75230, Херсонська область, Чаплинський район, смт. Асканія-Нова, вул. Соборна, 1
Організаційно-правова форма господарювання за КОПФГ	140 державне підприємство
Орган управління	Національна академія аграрних наук України
Підпорядкування	Інститут тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національний науково-селекційний генетичний центр з вівчарства (Наукова установа)
Керівник	Кубатко Павло Миколайович
Вид діяльності за КВЕД	Код КВЕД 01.11 - Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур (основний); Код КВЕД 01.29 - Вирощування інших багаторічних культур; Код КВЕД 01.50 - Змішане сільське господарство; Код КВЕД 01.61 - Допоміжна діяльність у рослинництві; Код КВЕД 01.62 - Допоміжна діяльність у тваринництві; Код КВЕД 01.63 - Післяурожайна діяльність; Код КВЕД 01.64 - Оброблення насіння для відтворення; Код КВЕД 10.91 - Виробництво готових кормів для тварин, що утримуються на фермах; Код КВЕД 72.19 - Дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук; Код КВЕД 41.20 - Будівництво житлових і нежитлових будівель; Код КВЕД 42.21 - Будівництво трубопроводів

Посадовими особами ДП ДГ «Асканія-Нова», яким було надано право розпоряджатися рахунками та підписувати розрахункові документи у періоді, що підлягав ревізії, були:

- з правом першого підпису:

з 01.11.2013 року по теперішній час - Кубатко Павло Миколайович.

- з правом другого підпису:

з 01.11.2013 року по теперішній час - Старенька Тетяна Ігорівна.

Право укладати договори, контракти та підписувати акти виконаних робіт у періоді, що підлягав аудиту, мав право з 01.11.2013 року по теперішній час Кубатко Павло Миколайович.

Основними напрямками діяльності Підприємства є: активне сприяння Науковій установі якій воно підпорядковано, а також іншим науковим установам в роботі на взаємовигідній основі в їх діяльності по поширенню серед державних підприємств та організацій, а також інших господарюючих суб'єктів досягнень науки, техніки і передового досвіду у виробництво; ефективно власне господарювання як приклад застосування результатів організаційних та наукових здобутків.

Підприємство є правонаступником землі, майна, майнових і немайнових прав та зобов'язань Державного підприємства «Дослідне господарство «Маркеєво» Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства» (далі - ДП ДГ «Маркеєво») відповідно до постанови Президії НААНУ (протокол № 1) від 27.01.2016 р. та наказу НААНУ № 18 від 04.02.2016 р. «Про приєднання Державного підприємства «Дослідне господарство «Маркеєво» Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства».

У періоді, що підлягав дослідженню підприємство працювало прибутково, отриманий чистий прибуток склав: в 2013 році – 92,0 тис. грн, 2014 – 373,0 тис. грн., в 2015 – 1121 тис. грн., 2016 – 714,0 тис. грн.

Середньооблікова чисельність штатних працівників підприємства за період аудиту збільшився з 80 до 112 чоловік станом на 01.04.2017 року.

У періоді, що підлягав аудиту підприємство бюджетних коштів не отримувало.

На балансі підприємства обліковуються основні засоби на суму 41710,0 тис. гривень. Зношеність основних засобів становить 72,4%.

Підставою для проведення аудиту є п.7 ст.16 Закону України від 21.09.2006 №185-У «Про управління об'єктами державної власності» [6] ст.3 Закону України від 26.01.1993 року №2939-ХП «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні» [7] та п. 3.2.5.2 Плану контрольно-ревізійної роботи Південного офісу Держаудитслужби на I квартал 2017 року.

Ефективність управління Підприємства та аналіз стану фінансово-господарської діяльності буде здійснено за наступними критеріями:

- достовірність відображення фінансових операцій у бухгалтерського обліку та фінансовій звітності;
- прийняття доцільних та економічно виправданих управлінських рішень при виконанні статутних завдань;
- ефективність використання державного майна та коштів, забезпечення збереження активів;
- дотримання законодавства при проведенні фінансових операцій, повноти, достовірності відображення їх за даними бухгалтерського обліку та достовірності формування фінансових результатів Підприємства.

II. РЕЗУЛЬТАТИ АУДИТОРСЬКИХ ПРОЦЕДУР І ВИСНОВКИ

2.1. Результати аналізу фінансово-господарської діяльності Підприємства

Аналіз основних показників діяльності підприємства засвідчив щорічне перевиконання планових показників отримання сукупного доходу, фактичний розмір сукупного доходу, одержаного Підприємством у 2014 році перевищив плановий показник на 63,3 % або 10993,0 тис. грн., та становив 28368,0 тис. грн., у 2015 році перевищив на 217,63 % або 29707,0 тис. грн., та становив 43365,0 тис. грн., у 2016 році фактичний розмір сукупного доходу перевищив плановий показник на 44,58 % або 15174,0 тис. грн., відповідно становив 49212,0 тис. грн..

Протягом досліджуваного періоду діяльність підприємства характеризувалася наступними показниками:

Таблиця 1 (тис.грн.)

Показники основної діяльності ДП ДГ «Асканія Нова» за 2014- 2016 роки за даними фінансового плану (тис.грн)

Показники	2014			2015			2016		
	план	факт	%викона ння	план	факт	%викона ння	план	факт	%викона ння
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1 Доходи	17375	28368	163,3	13662	43365	317,41	34038	49212	144,58
1.1 Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	11774	25961	220,5	11003	40138	364,8	34038	48384	142,1
1.2 Інші доходи операційної діяльності	3247,0	0	-	-	367	-	-	566	-
1.3 Інші фінансові доходи	2354	2407	102,3	2659	2860	-	-	262	-
2 Витрати:	13723	27797	202,55	13310,5	42244	220,82	27702	48498	180,14
2.1 Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	11783	25424	215,8	11626,0	26993,	232,2	23985	43626	181,9
2.2 Інші витрати операційної діяльності	710	1880	264,78	743,0	2399	322,88	2257	3355	-
2.3 Витрати фінансової діяльності	1230	493	40,1	941,5	-	-	1460	1516	103,8
2.4 Інші витрати	-	198	-	-	12852	-	-	1	-
Фінансові результати діяльності:									
4 Чистий прибуток (збиток)	3652	373,00	10,2	351,5	1121	318,9	6336	714	11,3

Фінансовий план по доходах у 2014, 2015 та 2016 роках Підприємством виконано на 163,3 %, 317,63% та 144,58 % відповідно.

Стрімкому зросту отриманого сукупного доходу у 2015 році сприяло приєднання до складу Підприємства Державного підприємства «Дослідне господарство «Маркеєво» Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства», згідно постанови Президії НААН.

Разом із збільшенням сукупного доходу зріс і фактичний розмір сукупних витрат понесених Підприємством, який у 2014 році перевищив плановий показник на 102,55 % або на 14074,0 тис. грн.. та становив 27797,0 тис. грн., у 2015 році перевищив на 120,8 % або на 28933,5 тис. грн.. та становив 42244,0 тис. грн., у 2016 році розмір сукупних витрат перевищив плановий показник на 80,1 % або на 20796,0 тис. грн.. та становив 48498,0 тис. грн..

Загалом фактичні показники витрат Підприємства перевищили планові показники у 2014, 2015, 2016 роках на 102,55 %, 120,8 % та 80,1 % відповідно.

Отже, аналіз виробничо-фінансових показників засвідчив перевиконання фактичних показників, одержаних Підприємством у 2014, 2015 роках доходів та збільшенням витрат над запланованими показниками.

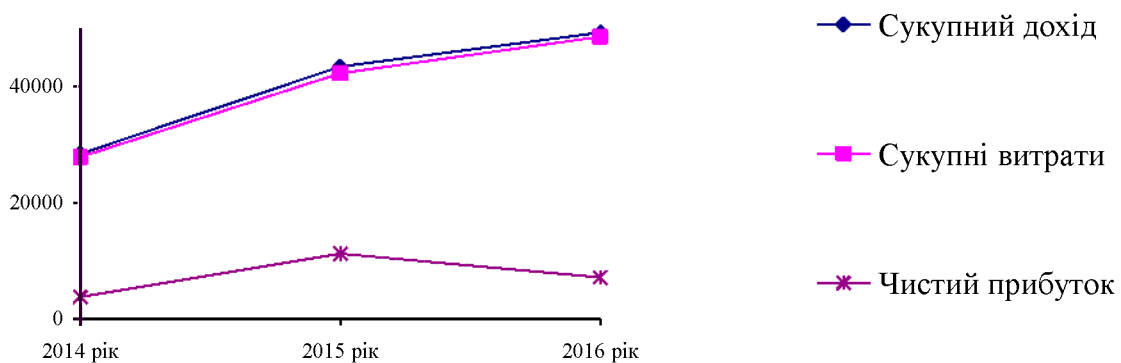
Разом з тим, значне перевищення сукупних витрат над плановими показниками у 2014 році та 2016 році не сприяло в повній мірі отриманню чистого прибутку передбаченого фінансовим планом.

Загалом, Підприємство у досліджуваному періоді працювало прибутково, сума отриманого чистого прибутку у 2014 році становить 373,0 тис. грн. або 10,2 % від планових показників, у 2015 році 1121,0 тис. грн. (318, %) та у 2016 році 714,0 тис. грн.. (11,3 %).

Вивченням динаміки показників основної діяльності Підприємства по роках спостерігаються позитивні результати в частині збільшення сукупного доходу. Аналогічно збільшенню сукупного доходу збільшились і сукупні витрати.

Разом з тим, сума отриманого чистого прибутку у 2016 році у порівнянні з 2015 роком зменшилась 36,3 %, або на 407,0 тис. грн.

Динаміку показників основної діяльності Підприємства наведено на графіку 2

Графік 2 Динаміка основних показників діяльності підприємства

Оцінкою ефективності управління Підприємством, проведеною за сукупністю коефіцієнтів, які характеризують прибутковість, платоспроможність та ліквідність, встановлено наступне:

Коефіцієнт рентабельності активів показує розмір чистого прибутку на одну гривню активів, характеризує ефективність використання активів та вказує на темп економічного зростання та розвитку підприємства. Оптимальне значення коефіцієнта більше 0 при позитивній тенденції до збільшення. У 2014 році коефіцієнт рентабельності активів Підприємства становив 0,03, у 2015 році 0,01, у 2016 році 0,00. Динаміка зниження показника у досліджуваному періоді вказує на затримання темпів економічного зростання та розвитку підприємства.

Коефіцієнт рентабельності діяльності показує наявність у Підприємства можливостей щодо відтворення та розширення виробництва і характеризує прибутковість його діяльності. Оптимальне значення коефіцієнта більше 0 при позитивній тенденції до збільшення. У 2014 році коефіцієнт рентабельності діяльності Підприємства становив 0,014, у 2015 році – 0,024, у 2016 році – 0,014. Зниження показника у 2016 році в порівнянні з 2015 роком вказує на зниження можливостей щодо відтворення та розширення виробництва.

Коефіцієнт фінансової стійкості характеризує співвідношення власних та позикових коштів. Частина власного капіталу в загальній сумі фінансових ресурсів повинна бути не менше 50%, тобто нормативне значення коефіцієнта повинно бути не менше 1. У 2014 році становив 1,14, у 2015 році 15,8, у 2016 році 3,03. Зниження коефіцієнта фінансової стійкості у 2016 році вказує на залежність Підприємства від позикового капіталу. Зростання боргових зобов'язань підвищує ризик, оскільки борги потрібно віддавати у визначений час і з певними відсотками.

Коефіцієнт покриття показує співвідношення усіх оборотних активів до поточних зобов'язань і визначає достатність оборотних засобів підприємства для погашення своїх боргів протягом року. Значення коефіцієнта у межах 1-1,5 свідчить про те, що підприємство своєчасно ліквідує борги. Критичне значення коефіцієнта покриття = 1. При значенні покриття < 1 підприємство має дуже низьку ліквідність. У 2014 році коефіцієнт покриття становив 0,5 у 2015 році – 1,804 у 2016 році 1,127. Низьке значення коефіцієнта у 2014 році вказує на недостатність у Підприємства обігових коштів для погашення боргів протягом року та низьку ліквідність. У 2015 та 2016 році значення коефіцієнта є оптимальним але має тенденцію до зниження тому потребує додаткового дослідження.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності вказує на можливість чи неможливість підприємства ліквідувати поточну заборгованість грошовими коштами, які є у нього в розпорядженні. Також коефіцієнт визначає, яку частину поточної заборгованості підприємство здатне погасити негайно. Оптимальне значення коефіцієнта знаходиться в межах від 0,2 до 0,35. У 2014 році коефіцієнт абсолютної ліквідності становив - 0,00424 у 2015 році - 0,02164, 2016 рік – 0,00889. Значення коефіцієнта у 2014-2016 роках вказує на

неможливість ліквідувати короткострокову заборгованість власними грошовими коштами.

Коефіцієнт заборгованості відображає залежність підприємства від залучених коштів. Оптимальне значення показника в межах від 0,5 до 0,7. У 2014 році коефіцієнт заборгованості Підприємства становив 7,3341 та у 2015 році 0,06328, 2016 – 0,33. Високе значення коефіцієнта у 2014 році та різке зниження у 2015 році вказує на ріст залученого капіталу по відношенню до власного та на те, що підприємством послаблено свою фінансову стійкість. Чим менша частка власних коштів в обороті, тим нижча платоспроможність підприємства, тим менші можливості скерування чистого прибутку на капітальні інвестиції та соціальні потреби. У 2016 році спостерігається тенденція до зростання коефіцієнта заборгованості, що вказує на поступове зменшення залежності від залучених коштів.

Таким чином, на основі дослідження коефіцієнтів, які характеризують прибутковість, платоспроможність та ліквідність у досліджуваному періоді, надано оцінку ефективності управління Підприємством, яка має середній рівень ефективності.

2.2. Результати дослідження фінансово-господарської діяльності Підприємства.

Зовнішній фактор ризику:

2.2.1. Через відсутність цивільного ринку збуту продукції вівчарства (вовна) в Україні та державної підтримки галузі вівчарства, відсутність сприятливих економічних умов для розвитку галузі вівчарства Підприємством здійснюється реалізація вовни значно нижче її собівартості, що не сприяє в повній мірі отримання прибутку Підприємством.

Дослідженням встановлено, що основною причиною збитковості галузі вівчарства насамперед є виробництво вовни, реалізація якої здійснюється за ціною нижче собівартості.

Так, із загального обсягу збитку галузі вівчарства за період 2014 – 2016 років в сумі 8835,0 тис. грн. збиток від виробництва вовни становить 6134,0 тис. грн., що становить 69,43 %.

В 2014 році збитки понесені Підприємством від реалізації продукції тваринництва (вовни) за цінами нижче її собівартості становили в загальній сумі 1399,0 тис. грн. При собівартості продукції вовни 16,81 тис. грн. за 1 ц, середня ціна реалізації за 1 ц. складала 0,91 тис. грн. за 1ц..

У 2015 році при собівартості продукції вовни 19,30 тис. грн. за 1 ц, середня ціна реалізації за 1 ц. складала 1,67 тис. грн. за 1ц., що призвело до збитку у 2015 р. (- 1287 тис. грн.).

У 2016 році при собівартості продукції вовни 33,1 тис. грн. за 1 ц, при тому, що середня ціна реалізації за 1 ц. складала 2,31 тис. грн. за 1ц. відповідно збиток від виробництва вовни у 2016 році склав 3448,0 тис. грн.

Основною причиною отримання у досліджуваному періоді Підприємством збитку в галузі вівчарства це відсутність ринку вовни в Україні, як такого та низька закупівельна ціна на вказану продукцію, крім того на Підприємстві відсутня інфраструктура переробки продукції вовни. Споживачі продукції зацікавлені в переробленій продукції (мита вовна) готової до споживання, оскільки на сьогоднішній день в Україні немає підприємств з переробки вовни, немає достатньої кількості заготівельних пунктів вовни.

Таким чином, на думку аудиторів для створення ринку вовни в Україні потрібна підтримка держави, потрібно запустити переробку вовни, яка включає в себе окремий етап – очищення вовни, побічним продуктом якого є ланолін – речовина, що широко використовується у фармацевтичній та косметичній промисловості. Очищену вовну охоче будуть брати і військова промисловість і текстильна.

Внутрішній фактор ризику:

2.2.2. Управління галуззю тваринництва на підприємстві, насамперед, збереження племінного поголів'я сільськогосподарських тварин, не сприяє в повній мірі отриманню прибутку.

Відповідно до Статуту Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національного наукового селекційно – генетичного центру з вівчарства», затвердженого Національною академією аграрних наук України від 01.12.2016 р. (далі - Статут) [28], метою діяльності Підприємства є організаційно – господарського забезпечення науково-дослідним установам Національної академії аграрних наук України умов для проведення наукових досліджень, випробувань і доопрацювання наукових розробок, їх апробації, проведення виробничої перевірки і впровадження їх у виробництво та іншої господарської діяльності; збереження племінного поголів'я сільськогосподарських тварин; виробництва оригінального, елітного та репродуктивного насіння сільськогосподарських культур і саджанців, нових засобів захисту рослин і тварин, штамів мікроорганізмів; вирощування племінного молодняку тварин і птиці; проектування і виготовлення дослідних і макетних зразків нової техніки; складання проектно-кошторисної документації на проведення будівельних, ремонтно-відновлювальних робіт зрошувальних систем і обладнання та інших будівель, споруд і обладнання виробничого характеру; проведення будівельних, ремонтно-відновлювальних робіт зрошувальних систем і обладнання та інших будівель, споруд і обладнання виробничого характеру.

Основними напрямками діяльності Підприємства є: активне сприяння Науковій установі якій воно підпорядковано, а також іншим науковим установам в роботі на взаємовигідній основі в їх діяльності по поширенню серед державних підприємств та організацій, а також інших господарюючих суб'єктів досягнень науки, техніки і передового досвіду у виробництво;

ефективне власне господарювання як приклад застосування результатів організаційних та наукових здобутків.

Основним статутним завданням Підприємства є збереження племінного поголів'я сільськогосподарських тварин у зв'язку з чим Підприємством пройдено атестацію та отримано відповідні сертифікати у племінній справі. Так, за результатами проведеної атестації 2013 року Підприємству присвоєно:

- статус племінного заводу з розведення овець асканійської м'ясо – вовнової породи з кросбредною вовною (атестат від 11.09.2014 року № 10458);
- статус племінного заводу з розведення овець асканійської тонкорунної породи (таврійський тип) (атестат від 11.09.2014 року № 10459);
- статус племінного репродуктору з розведення свиней української м'ясної породи (атестат від 11.09.2014 року № 10454);
- статус племінного репродуктору з розведення свиней української степової рябої породи (атестат від 11.09.2014 року № 10455).
- статус племінного репродуктору з розведення свиней української степової білої породи (атестат від 11.09.2014 року № 10452).

Основними показниками, які комплексно характеризують фінансово-господарську діяльність господарства є обсяги вирощеного та збереженого поголів'я тварин, вирощеної продукції рослинництва та відповідно досягнення позитивних економічних результатів та одержання прибутку.

Готова продукція підприємства складається з одержаної продукції від власних рослинницьких, тваринницьких та промислових підрозділів та призначена для продажу на сторону за умовами укладених договорів, та для іншого невикористаного споживання (видачі й продажу працівникам).

В структурі виробленої продукції сільського господарства у досліджуваному періоді рослинництво займало 66,63 %, а в структурі реалізованої продукції – 90,97%.

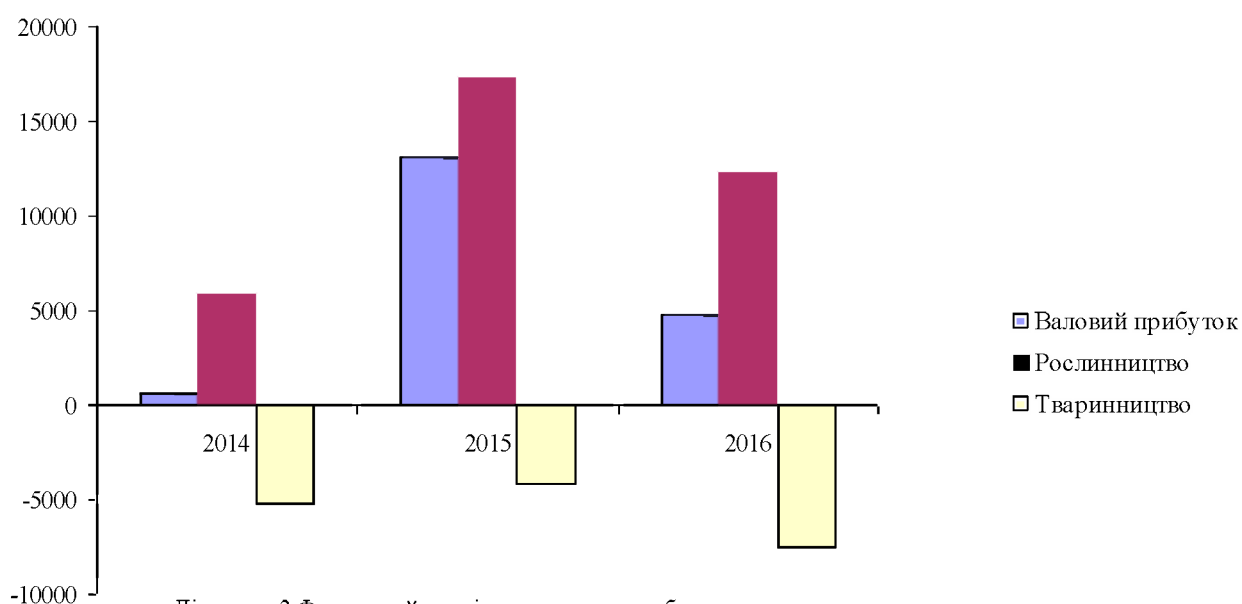
Тваринницька продукція в структурі виробленої продукції сільського господарства в досліджуваному періоді році займала 33,37 %, а в структурі реалізованої продукції – 9,03%.

Низький відсоток реалізованої продукції тваринництва пояснюється тим, що господарська діяльність Підприємства у галузі тваринництва направлена насамперед на розвиток племінної та підтримання певної генетичної лінії овець та свиней про, що свідчить наявність на підприємстві відповідних ліцензій та атестатів. Реалізація тварин здійснюється у разі їх вибракуння.

Ціни на товари, роботи та послуги Підприємством формуються відповідно до Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств затверджених наказом Міністерства аграрної політики України від 18 травня 2001 року № 132, виходячи з попиту і пропозиції з урахуванням державної підтримки на основі галузевих нормативних витрат і норми прибутку в середньому по народному господарству.

Проведений аналіз засвідчив збитковість галузі тваринництва на підприємстві, що негативно відображається на фінансових показниках підприємства.

Так, при отриманому валовому прибутку галуззю рослинництва у 2014 році в сумі 5820,0 тис. грн., галуззю тваринництва отримано збиток в сумі 5178,0 тис., відповідно загальний валовий прибуток по Підприємству у 2014 році становив 642,0 тис. грн., у 2015 році отриманий валовий прибуток галуззю рослинництва становив 17260,0 тис. грн., галуззю тваринництва (збиток) – 4115, 0 тис. грн., загальний валовий прибуток становив 13145,0 тис. грн. та у 2016 році отриманий валовий прибуток галуззю рослинництва становив 12283,0 тис. грн., збиток галуззю тваринництва становив – 7525,0 тис. грн. відповідно валовий прибуток становив 4758,0 тис. грн..

Діаграма 3 Факторний аналіз валового прибутку по галузях господарства

Дослідженням встановлено, що найбільшу питому вагу в отриманні збитку галузі тваринництва протягом 2014 – 2016 років займає направлення «Вівчарство», яка становить 8835,0 тис. грн., або 52,53 % від загального обсягу збитку, збиток у галузі «Свинарство» становить 5595,0 тис. грн., або 33,27 % від загального обсягу збитку, від утримання великої рогатої худоби збиток склав в сумі 344,0 тис. грн. або 2,05 %, від іншої продукції тваринництва 2044 тис. грн. або 12,15 %.

Проведеним аналізом структури витрат утримання галузі тваринництва «Вівчарство» найбільшу питому вагу складають витрати на кормову базу які за період 2014-2016 рики складають в загальній сумі 9649,25 тис. грн. або 67,6 % від загального обсягу витрат.

Таблиця 2

Структура витрат на утримання овець Підприємством у періоді 2014 – 2016 років

Грн.

Витрати	2014 рік	2015 рік	2016 рік	Разом	%
Амортизація	1644	2768,86	99602,14	104015	0,73

Заробітна плата	262372,64	297604,55	671402,27	1231379,46	8,63
Відрахування на соц заходи	103259,75	118726,74	156455,95	378442,44	2,65
Послуги сторонніх організацій	170274,11	257576,47	225332,03	653182,61	4,58
в т.ч. Електроенергія	82855,24	94170,32	168873,95	345899,51	2,42
Матеріали	67109,54	98339,03	92228,77	257677,34	1,81
ГСМ	47027,66	178752,57	136892,63	362672,86	2,54
Корма	2363936,92	2569191,32	4716119,54	9649247,78	67,60
послуги МТП	321204,02	240604,24	136689,23	698497,49	4,89
загальновиробничі витрати т-ва	59614,18	175448,53	358405,54	593468,25	4,16
Всього витрат	3479298,06	4033182,63	6762002,05	14274482,74	100

Згідно організаційно-економічної карти нормативних витрат рекомендованої Інститутом тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» національного науково-селекційного генетичного центру з вівчарства» запропоновано наступну оптимальна структура виробничих затрат з урахуванням сучасних соціально-економічних та господарських умов ведення вівчарства (табл. 3).

Таблиця 3

Структура витрат на утримання овець різних статево - вікових груп, %

Показники	Всього овець	Вівце-матки	Барани-плідники	Ремонтні ярки	Ремонтні барани
Всього фіксованих і змінних витрат на 1 голову	100	100	100	100	100
з них: заробітна плата	31,5	32,9	30,0	29,7	27,2
в тому числі:					
пряма оплата праці чабанів	21,5	19,6	26,5	25,1	25,2
- " - інших працюючих	6,3	9,6	-	-	-
нарахування та інші виплати	3,7	3,7	3,5	4,6	2,0
вартість кормів	57,0	55,6	61,5	58,9	60,4
електропостачання	2,5	2,5	1,5	2,6	2,4
амортизація	3,8	3,9	3,1	3,6	3,9
ветмедикаменти	3,0	2,9	2,3	3,0	2,7
інші прямі витрати	2,2	2,2	1,6	2,2	3,4

Прийнята практика одержання вівчарської продукції один раз за рік: вовни – після стриження овець, приросту живої маси – у річному та 1,5-річному віці не сприяє контролю над рівнем витрат, так як затрати на виробництво продукції вівчарства здійснюються на протязі всього року.

В зв'язку з цим виробництву пропонується метод розрахунку собівартості вівчарської продукції, який, не зважаючи на сезонність виробництва, інфляцію, дозволить розрахувати собівартість вовни, ягнятини, баранини, молока, смушків або овчин.

При існуючій системі обліку найпростішим і доступним показником для розрахунків собівартості вівчарської продукції є показник витрат грошових та матеріальних засобів на утримання та догляд однієї вівці. Цей показник розраховується з великою мірою точності шляхом ділення загальної суми витрат на утримання поголів'я по фермі на кількість овець.

Враховуючи, що питома вага вартості вовни в загальній сумі валової і товарної продукції складає 20%, приросту живої маси + племпродаж та іншої продукції 80% крім того вівці реалізуються на м'ясо разом з овчиною, яка за своїми властивостями прирівнюються до вовни. Розподіл витрат на утримання поголів'я пропонується наступний: вовна 22%, овчини 22%, приріст живої маси + племпродаж 55%, молоко 1%.

Як видно з проведеного аналізу фактичні витрати у структурі витрат, витрати на корма значно перевищують витрати на корма у рекомендованій структурі витрат Науковою установою.

Кормова база Підприємством формується на власних сільськогосподарських угіддях.

Економічні показники вівчарства багато в чому залежать від природно-кліматичних і зональних умов, способу утримання й організації технологічних процесів, що забезпечують високу продуктивність праці, одержання максимальної кількості продукції високої якості при одночасному зниженні її собівартості.

Аналізуючи систему утримання Підприємством поголів'я овець, встановлено, що Підприємством використовується система утримання – стійлова, вказана система утримання застосовується при відсутності пасовищ. При цій системі овець взимку утримують і годують у приміщеннях і на вигульно-кормових майданчиках, а влітку лише на вигульно-кормових майданчиках.

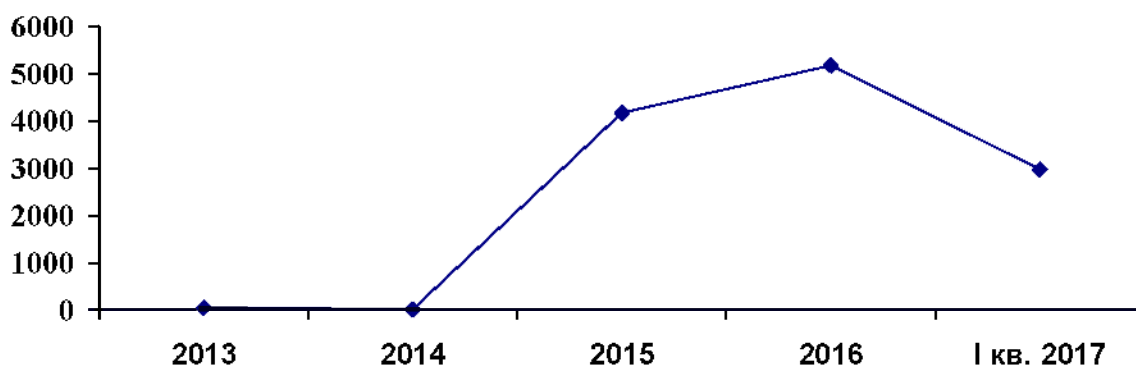
Слід зазначити, що у постійному користуванні Підприємства знаходиться 1495,13 га. пасовищ.

Таким чином враховуючи високу собівартість вирощування кормів та наявність у постійному користуванні Підприємства пасовищ, рекомендується Підприємству поліпшити стан пасовищ, шляхом підсіву трав та весняного підживлення та впровадити систему утримання поголів'я овець стійлово-пасовищну, яка рекомендується для районів з добре розвиненим кормовиробництвом і відсутністю зимових пасовищ.

2.2.3. Існування дебіторської та кредиторської заборгованості є фактором ризику, що може призвести до відволікання коштів, втрати активів та недоотримання доходів.

Дослідженням встановлено, що згідно фінансової звітності (ф. №1 «Баланс») дебіторська заборгованість в структурі вартості активів Підприємства становила: на кінець 2013 року – 50,0 тис. грн або 0,33 %, на кінець 2014 року – 15,0 тис. грн або 0,10 %, на кінець 2015 року – 4172,0 тис. грн. або 2,46 %, на кінець 2016 року – 5733 тис. грн. або 3,23 % за 3 місяці 2017 року розмір дебіторської заборгованості становив 2976 тис. грн., або 1,37 % в структурі вартості активів Підприємства.

Динаміка дебіторської заборгованості Підприємства

Аналіз стану дебіторської заборгованості показав, що згідно фінансової звітності (ф. №1 «Баланс») обліковувалась поточна дебіторська заборгованість:

- станом на 01.01.2014 у сумі 50,13 тис. грн. (попередня оплата за тварин);
- станом на 01.01.2015 у сумі 15,27 тис. грн., (послуги);
- станом на 01.01.2016 у сумі 2630,0 тис. грн. у тому числі за продукцію, товари, роботи та послуги – 2386,0 тис. грн. або 90,72 %, інша поточна дебіторська заборгованість – 244,0 тис. грн або 9,28 %.
- станом на 01.01.2017 у сумі 6733,0 тис. грн, у тому числі: заборгованість за продукцію, товари, роботи та послуги – 180,0 тис. грн або 2,67 %, за розрахунками з бюджетом (з податку на прибуток) – 5390,0 тис. грн. або 80,05 %, інша поточна дебіторська заборгованість – 557,0 тис. грн або 8,27 %.
- станом на 01.03.2017 у сумі 2976,0 тис. грн, у тому числі: заборгованість за розрахунками за виданими авансами – 1201,0 тис. грн або 40,36 %, за розрахунками з бюджетом (з податку на прибуток) – 1426,0 тис. грн. або 47,92 %, за розрахунками з внутрішніх розрахунків – 1,0 тис. грн., (0,03 %) інша поточна дебіторська заборгованість – 348,0 тис. грн або 11,69 %.

Проведений аналіз засвідчив, що протягом досліджуваного періоду поточна дебіторська заборгованість має тенденцію до зростання. Так, станом на 01.03.2017 у порівнянні з 01.01.2014 зростання дебіторської заборгованості відбулось за розрахунками за виданими авансами, з податку на прибуток, за розрахунками з внутрішніх розрахунків та зменшенням дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги.

Проведеним дослідженням станом на 01.04.2017 наявність простроченої дебіторської заборгованості, термін позовної давності, якої минув не виявлено.

Дослідженням достовірності обліку розрахунків, реальності довгострокових та поточних зобов'язань, правильності списання та відображення в обліку кредиторської заборгованості встановлено наступне .

За даним фінансової звітності (ф. №1 «Баланс») станом на 01.01.2014 обліковувалась поточна кредиторська заборгованість на загальну суму 13218,00 тис. грн., у тому числі за товари, роботи та послуги – 12299,0 тис. грн. або 93,04 %; за розрахунками з бюджетом – 58,0 тис. грн або 0,44%, за розрахунками зі страхування – 62,0 тис. грн або 0,47 %, за розрахунками з оплати праці – 156,0 тис. грн або 1,18 % та інші поточні зобов'язання – 643,0 тис. грн або 4,86 %.

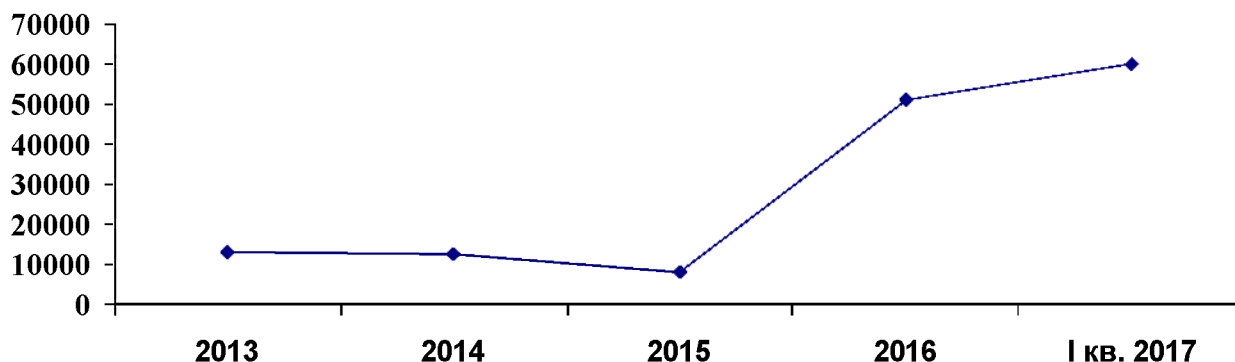
Станом на **01.01.2015** поточна кредиторська заборгованість складає 12269,0 тис. грн, в тому числі за товари, роботи та послуги – 11116,0 тис. грн або 90,60 %; за розрахунками з бюджетом – 81,0 тис. грн або 0,66 %, за розрахунками зі страхування 71,0 тис. грн. або 0,58 %, за розрахунками з оплати праці 115,0 тис. грн. або 0,93 % та інші поточні зобов'язання – 886,0 тис. грн або 7,22 %.

Станом на **01.01.2016** поточна кредиторська заборгованість складає 7856,0 тис. грн, в тому числі за товари, роботи та послуги – 7487,0 тис. грн або 95,30 %; за розрахунками з бюджетом – 35,0 тис. грн або 0,44 %, за розрахунками зі страхування 144,0 тис. грн. або 1,83 %, за розрахунками з оплати праці 166,0 тис. грн. або 2,11 % та інші поточні зобов'язання – 24,0 тис. грн або 0,31 %.

Станом на **01.01.2017** поточна кредиторська заборгованість складає 50977,0 тис. грн, в тому числі за товари, роботи та послуги – 38049,0 тис. грн або 74,73 %; за розрахунками з бюджетом – 95,0 тис. грн або 0,19 %, за розрахунками з оплати праці 383,0 тис. грн. або 0,75 %, поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами – 12410 тис. грн. (24,34 %) та інші поточні зобов'язання – 40,0 тис. грн або 0,08 %.

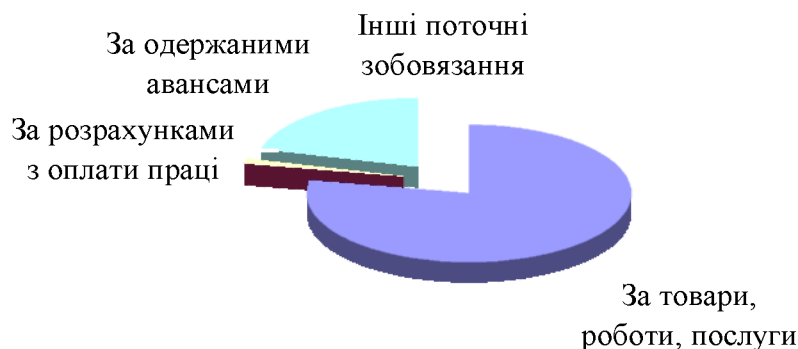
Станом на **01.04.2017** поточна кредиторська заборгованість складає 59782,0 тис. грн, в тому числі за товари, роботи та послуги – 46582,0 тис. грн. або 77,92 %; за розрахунками з бюджетом – 117,0 тис. грн або 0,2 %, за розрахунками з оплати праці 648,0 тис. грн. або 1,08 %, поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами – 12410 тис. грн. (20,76 %) та інші поточні зобов'язання – 25,0 тис. грн. або 1,04 %.

Динаміка кредиторської заборгованості Підприємства

Проведений аналіз засвідчив, що протягом досліджуваного періоду поточна кредиторська заборгованість має тенденцію до зростання. Так, станом на 01.03.2017 у порівнянні з 01.01.2014 зростання кредиторської заборгованості відбулось за рахунок заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги.

Структура кредиторської заборгованості Підприємства станом на 01.04.2017

Аналіз структури кредиторської заборгованості показав, що найбільшу питому вагу у складі кредиторської заборгованості складає поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги.

Проведеним аналізом оборотно-сальдових відомостей та карток рахунку 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками» встановлено, що станом на 01.04.2017 в складі поточної кредиторської заборгованості прострочена кредиторська заборгованість (більше 3-х років) не обліковується.

Проведеним аналізом встановлено, що найбільшу питому вагу у складі поточної кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги складає кредиторська заборгованість перед Товариством з обмеженою відповідальністю «Продексим, ЛТД» на загальну суму 35636,4 тис. грн., що становить 76,5 % від загального обсягу кредиторської заборгованості, за поставлені товарно-матеріальні цінності (постачання добрив, засобів захисту рослин, запасних частин до техніки, насіння сільськогосподарських культур, паливо – мастильні матеріали) та виконані роботи та послуги (агротехнологічні операції по вирощуванню сільськогосподарських культур, транспортні послуги, обслуговування дощувальних машин, навантажувально-розвантажувальні роботи).

Збільшення кредиторської заборгованості у досліджуваному періоді пояснюється тим, що Підприємством (виконавець) укладено з ТОВ «Продексим, ЛТД» (замовник) договір № 08/02-17 по вирощуванню сільськогосподарської продукції із використанням сільськогосподарської

техніки за участю обслуговуючого персоналу Виконавця від 08.02.2017 року (далі – Договір № 08/02-17).

Згідно умов договору замовник доручає, а виконавець зобов'язується на власний ризик, із використанням сільськогосподарської техніки та зрошувального обладнання за участю обслуговуючого персоналу, на власних земельних ділянках та за завданням замовника, з використанням матеріалів Виконавця виконати, у відповідності до умов даного Договору роботи по вирощуванню сільськогосподарської продукції на площі згідно Додатку №1 до Договору та у кількості, визначених Специфікаціями до договору і передати Замовнику їх результат.

Замовник забезпечує Виконавця необхідними для виконання договору матеріалами згідно наданої Виконавцем заявки. Передані для виконання договору матеріали оплачуються Виконавцем.

Формування собівартості сільськогосподарської продукції врожаю кожного року дії Договору, яка вирощується на полях, виділених для виконання Договору, здійснюється на балансі Виконавця.

Таким чином враховуючи, що ТОВ «Продексим, ЛТД» для виконання Договору № 08/02-2017 року забезпечує Підприємство необхідними для виконання договору матеріалами та технікою, а формування собівартості сільськогосподарської продукції здійснюється на балансі Підприємства, обсяги кредиторської заборгованості будуть зменшені в кінці маркетингового року за результатами передачі результату діяльності (сільськогосподарської продукції) за Договором № 08/02-17.

З метою достовірності відображення у бухгалтерському обліку Підприємства розмірів кредиторської заборгованості до ТОВ «Продексим, ЛТД», направлено запити щодо підтвердження виду, обсягу та стану розрахунків з Підприємством.

На момент закінчення аудиту інформація щодо стану розрахунків не надійшла. *(Запит у Додатку до звіту).*

Також на момент закінчення аудиту не надано інформації щодо стану проведених розрахунків від Товариства з обмеженою відповідальністю «Ланаподове 1». *(Запит у Додатку до звіту).*

Співставленням даних отриманої інформації від Товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий дім «Продексім» з даними бухгалтерського обліку Підприємства розбіжностей не встановлено. *(Запит та інформація у Додатках до звіту).*

Крім того, дослідженням встановлено що станом на 31.03.2017 року за даними бухгалтерського обліку (рах. 501 «Довгострокові позики») обліковується довгострокова (понад 3 роки) кредиторська заборгованість Підприємства перед Міністерством соціальної політики України згідно рішень на загальну суму 479,9 тис. грн.

Довгострокова кредиторська заборгованість обліковувалась за ДП ДГ «Маркеєво», яке в процесі реорганізації згідно постанови Президії НААНУ від 27.01.2016 р. (протокол № 1) приєднано до Підприємства, яке є його правонаступником землі, майна, майнових і немайнових прав та зобов'язань.

На даний час по судовим наказам, які були видані на підставі рішень господарського суду Херсонської області від 16.01.2007 р. по справі № 2/2-07, від 25.09.2008 по справі № 11/449-08, сплинули строки для виконання та строки позовної давності.

В період проведення аудиту Підприємством направлено до Академії повідомлення, що у разі не поновлення Міністерством аграрної політики термінів дії судових рішень щодо стягнення вказаної кредиторської заборгованості, вказана заборгованість буде списана.

2.2.4 Існуючі недоліки використання активів впливають на відображення їх реальної вартості, збільшення витрат та викривлення показників фінансово-господарської діяльності Підприємства.

Дослідженням встановлено, що станом на 01.01.2014 року залишкова вартість необоротних активів Підприємства становила - 7875,0 тис. грн, на 01.01.2015 - 8278,0 тис грн, на 01.01.2016 - 145474,0 тис. грн, на 01.01.2017 - 150882,0 тис. грн, та на 01.04.2017 – 150963,0 тис. гривень.

Значне підвищення вартості необоротних активів у 2015 році виникло внаслідок оприбуткування по бухгалтерському обліку права користування земельними ділянками Підприємства на загальну суму 112 639 762,87 гривень, вартість яких визначено за результатами проведеної експертної грошової оцінки земельних ділянок проведеною фізичною особою-підприємцем Столярчук Олександром Ярославовичем, який діє на підставі ліцензії Державного агентства земельних ресурсів України АЕ № 191332 від 29.10.2014 року на проведення землеоціночних робіт.

Частка основних засобів (залишкова вартість) в структурі необоротних активів Підприємства станом на 01.01.2014 становила 65,5 % (5158,0 тис.грн), на 01.01.2015 – 65,88 % (5454,0 тис. грн), на 01.01.2016 – 5,38 % (7715,0 тис. грн), на 01.01.2017 – 7,62 % (11496 тис. грн) та на 01.04.2017 - 7,45 % (11247,0 тис. грн).

Станом на 01.04.2017 до основних засобів Підприємством віднесено:

- будинки і споруди (рах.103) первісною вартістю 25585,89 тис. грн., залишковою – 6877,98 тис. грн. їх частка в структурі основних засобів склала 61,47%;
- машини і обладнання (рах.104) первісною вартістю 13159,95 тис. грн, залишковою – 3424,27 тис. грн. (31,62% в структурі основних засобів);
- транспортні засоби (рах.105) первісною вартістю 1993,77 тис. грн., залишковою – 514,48 тис. грн., (4,79 % в структурі основних засобів);
- інструменти, прилади, інвентар (рах.106) первісною вартістю 866,27 тис. грн., залишковою – 571,96 тис. грн, (2,08 %);

- багаторічні насадження (рах. 108) первісною вартістю 12,1 тис. грн., з залишковою вартістю – 0 грн., (0,03 % в структурі основних засобів);
- інші основні засоби (рах. 109) первісною вартістю 4,23 тис. грн. з залишковою вартістю – 0 грн., (0,01 % в структурі основних засобів).

Державним фінансовим аудитом встановлено, що у період з 01.01.2014 по 31.03.2017 на баланс Підприємства надійшли основні засоби на суму 22961,85 тис. грн (2014 рік – 898,83 тис. грн., 2015 рік – 1584,89 тис. грн., 2016 – 20478,23 тис. грн.). Списання основних засобів Підприємством не проводилось.

В ході проведення державного фінансового аудиту контролю за збереженням оборотних та необоротних активів відповідно до наказу директора Підприємства від 10.05.2017 р. № 31-ГОС «Про проведення інвентаризації», інвентаризаційною комісією проведено інвентаризацію основних засобів та товарно-матеріальних цінностей. *(Наказ про проведення інвентаризації, інвентаризаційні описи, порівняльні відомості, протокол інвентаризаційної комісії в Додатках до акта).*

За результатами проведеної інвентаризації встановлено наявність основних засобів (капітальна огорожа свиногокомплексу), які виготовлено Підприємством власними силами з підручних матеріалів однак за даними бухгалтерського обліку не обліковуються, чим не дотримано вимог п. 6, 7 ст. 8, п. 1, 3, 5 ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – Закон України № 996) [5] .

Інвентаризаційною комісією в період проведення аудиту, за результатами проведеної оцінки, вартість споруди оцінено в сумі 15,0 тис. грн. (з урахуванням вартості витрачених матеріалів).

Таким чином аудитом встановлено заниження балансової вартості необоротних активів у формі № 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) за I квартал 2017 року (код рядка 1010) на суму 15,0 тис. грн. гривень, чим порушено п. 1 ст. 3 Закону України № 996 [5] .

Дослідженням повноти нарахування амортизації та достовірності її відображення у бухгалтерському обліку Підприємства встановлено наступне.

Відповідно до даних інвентаризації, проведеної на виконання наказу від 10.05.2017 р. № 31-ГОС, станом на 01.05.2017 на балансі Підприємства обліковувалось 5 одиниць об'єктів основних засобів первісною вартістю 674,0 тис. грн, залишковою – 261,22 тис. грн, які протягом періоду 2016 – 1 кв. 2017 р. не використовувались у фінансово-господарській діяльності, оскільки знаходились в неробочому стані (зернохословище, кормоприготувальний цех, свинарники).

У період з 01.01.2016 по 31.03.2017 ремонт зазначених основних засобів не проводився.

Проведеною інвентаризацією під час державного фінансового аудиту, підтверджено наявність об'єктів основних засобів та підтверджено їх невикористання тривалий термін у виробничому процесі. (*Реєстр об'єктів основних засобів, які не використовувались у робочому процесі у додатку до Аудиторського звіту*)

При цьому у період з 01.01.2016 по 31.03.2017 Підприємством нараховано амортизацію на вказані об'єкти основних засобів на загальну суму 25,25 тис. грн.

Довідково: відповідно до п.4 П(С)БО 7 «Основні засоби» [26] амортизація – це систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання.

Строк корисного використання (експлуатації) - очікуваний період часу, протягом якого необоротні активи будуть використовуватися підприємством/установою або з їх використанням буде виготовлено (виконано) очікуваний підприємством/установою обсяг продукції (робіт, послуг).

Відповідно до п.23 П(С)БО 7 «Основні засоби» [26] нарахування амортизації здійснюється протягом строку корисного використання (експлуатації) об'єкта, який встановлюється підприємством (у розпорядчому акті) при визнанні цього об'єкта активом (при зарахуванні на баланс), і призупиняється на період його реконструкції, модернізації, добудови, дообладнання та консервації.

Варто зазначити, що відповідно до чинного законодавства державне підприємство з метою економії витрат, які виникають від нарахування амортизації може консервувати основні фонди, якщо за техніко-економічним обґрунтуванням подальше використання їх у виробництві є тимчасово недоцільним.

Так, відповідно до п.1 Положення про порядок консервації основних виробничих фондів підприємств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1997 р. № 1183 (далі - Положення № 1183) [11], проведення консервації є обов'язковим для підприємств, заснованих на державній власності.

*Таким чином внаслідок недотримання Підприємством вимог п. 1 Положення № 1183 [11] , п.4 П(С)БО 7 «Основні засоби» [26] в частині не прийняття управлінського рішення щодо проведення консервації об'єктів основних засобів які не використовуються у виробничому призвело до нарахування амортизації на вказані основні засоби на суму **22,25 тис.грн** та як наслідок понесення Підприємством неефективних витрат на вказану суму.*

2.2.5. Необґрунтоване віднесення до валових витрат Підприємства, витрат не передбачених фінансовим планом підприємства не сприяє отриманню прибутку.

Відповідно до Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 21.06.2005р. № 173 (далі – Порядок № 173) [12] та Порядку складання, затвердження та контролю

виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 № 205 (далі – Порядок № 205) [13], фінансові плани Підприємства на 2014, 2015 роки затверджені Національною академією аграрних наук України та погоджені Інститутом тваринництва степових районів ім. М.Ф.Іванова «Асканія-Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний центр з вівчарства Національної академії аграрних наук України.

Дослідженням питання правильності складання та затвердження Підприємством фінансових планів, внесення до них змін встановлено, що Підприємством при складанні фінансового плану на 2015 рік не дотримано вимоги п. 3 Порядку 173 [12] в частині забезпечення зростання фінансових результатів діяльності, отримання валового прибутку та чистого прибутку, розмір яких не може бути меншим, ніж прогнозні та планові показники поточного року, розраховані на базі фактично досягнутих показників I кварталу поточного року та прогнозних показників II, III і IV кварталів поточного року з урахуванням прогнозованого рівня інфляції.

Дослідженням питання здійснення Підприємством видатків у відповідності їх фінансовому плану, встановлено що Підприємством у 2016 році проведено видатки на оплату робіт, які не є витратами Підприємства визначених п. 6 Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318 [14] (далі – П(С) «Витрати») з віднесенням їх до валових витрат Підприємства.

Так, згідно рахунку на оплату від 06.05.2016 року № 1, Підприємством 07.06.2016 р. проведено оплату за виконані роботи з поточного ремонту нежитлових приміщень Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія-Нова на загальну суму 105022,0 грн., які віднесено до витрат Підприємства «Інші операційні витрати», що вплинуло на фінансовий результат.

Виконавцем робіт є Приватне акціонерне товариство «Пересувна механізована колона № 167», договір підряду укладено безпосередньо науковою установою з підрядником, який до аудиту не пред'явлено.

Оплата витрат сторонніх юридичних осіб фактично є благодійною допомогою, що законодавчо не заборонено.

Разом з тим п. 2 статті 75 Господарського кодексу [3] визначено, що основним плановим документом державного комерційного підприємства є фінансовий план, відповідно до якого підприємство отримує доходи і здійснює видатки, визначає обсяг та спрямування коштів для виконання своїх функцій протягом року відповідно до установчих документів.

Фінансовим планом підприємства на 2016 рік, затвердженого Академією не передбачено надання благодійної допомоги, зміни до фінансового плану в частині витрат на надання благодійної допомоги не вносились.

Натомість до аудиту надано постанови президії Національної академії аграрних наук України від 22.12.2016 року (Протокол № 22) «Про безоплатну передачу ремонтних робіт з балансу Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів імені М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національного наукового селекційно – генетичного центру з вівчарства» на баланс Інституту тваринництва степових районів імені М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національного наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства».

Слід звернути увагу, що оплату робіт проведено у липні 2016 р.

Крім того, постановою Кабінету міністрів України від 29.11.2006 р. № 1673 «Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів» [15] (далі – Постанова № 1673) доведено граничний обсяг окремих витрат, який може встановлюватись під час формування та затвердження фінансових планів суб'єктів господарювання державного сектору економіки.

Так, відповідно п.п. 2 б п.13 Постанови № 1673 [15] під час формування та затвердження фінансових планів суб'єктів господарювання державного сектору економіки, сума витрат на благодійну, спонсорську та іншу допомогу суб'єктів господарювання, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків, граничний обсяг може бути визначений у розмірі не більш як 1 відсоток обсягу чистого прибутку (за результатами попереднього звітного року).

У разі виникнення об'єктивної потреби у плануванні зазначених витрат понад визначені граничні розміри та/або за відсутності чистого прибутку їх обсяг встановлюється за рішенням органу, уповноваженого управляти майном (корпоративними правами) суб'єкта господарювання, відповідно до поданого суб'єктом розрахунку таких витрат, за погодженням з органами, уповноваженими затверджувати фінансові плани.

Як зазначено, фінансовим планом Підприємства на 2016 рік, не передбачено надання благодійної допомоги, зміни до фінансового плану в частині витрати на надання благодійної допомоги не вносились.

Аналогічно Підприємством протягом 2016 року для потреб Наукової установи придбано матеріальні цінності на загальну суму 588187,8 грн. (металопластикові конструкції, вікна, двері, жалюзі, ламінат, фурнітура, та інші матеріальні цінності), вартість яких віднесено до валових витрат Підприємства «Інші операційні витрати», що вплинуло на фінансовий результат.

Слід зазначити, що матеріальні цінності завідомо придбані для потреб наукової установи так як в Підприємстві відсутні на балансі адміністративні будівлі (Підприємство орендує чотири кабінети у Наукової установи) де можливо було-б застосувати придбані матеріальні цінності у такій кількості.

Матеріальні цінності передано згідно постанови президії Національної академії аграрних наук України від 22.12.2016 року (Протокол № 22) «Про безоплатну передачу основних засобів та матеріальних цінностей з балансу Державного підприємства «Дослідне господарство ремонтних робіт з балансу Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів імені М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національного наукового селекційно – генетичного центру з вівчарства» на баланс Інституту тваринництва степових районів імені М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» - Національного наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства». *(Реєстр придбаних у 2016 році основних засобів, матеріальних цінностей та ремонтних робіт, які безоплатно передано до Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова "Асканія - Нова" - Національного наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства та Постанови президії НААНУ у Додатках до Аудиторського звіту).*

Безперечно до повноважень Національної академії аграрних наук України, згідно із ст. 4 Закону України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» від 7 лютого 2002 року № 3065-III [16], входить надання дозволу на безоплатну передачу майна, яке перебуває на балансі однієї організації, на баланс іншої організації, які віднесені до її відання.

Разом з тим, вказані видатки повинні бути здійснені виключно за рахунок чистого прибутку, що залишається у розпорядженні Підприємства після сплати всіх податків та зборів не занижуючи при цьому базу для відрахування частини чистого прибутку (доходу), який відповідно п. 17 ст. 29 Бюджетного кодексу України від 8 липня 2010 року № 2456 - VI [4] зараховується до загального фонду державного бюджету України у розмірі 75 % згідно з Порядком відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 р. № 138 [17] (далі Порядок № 138).

Довідково: відповідно до п. 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями [17], частина чистого прибутку (доходу), що відраховується державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями до державного бюджету за відповідний період, визначається виходячи з обсягу чистого прибутку (доходу), розрахованого згідно з положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку як підсумок суми чистого фінансового результату (прибутку) та суми капіталу в дооцінках, яка підлягає перенесенню до нерозподіленого прибутку, з урахуванням того, що до такого підсумку також може бути включена частка нерозподіленого прибутку або невикористаних фондів, утворених внаслідок розподілу прибутку в обсязі, визначеному рішенням органу управління, за наявності фінансових ресурсів у підприємства, у розмірі 75 відсотків.

В іншому випадку вказані видатки необхідно врахувати під час формування та затвердження фінансових планів з урахуванням вимог Постанови № 1673 [15].

Таким чином внаслідок недотримання вимог п. 2 статті 75 Господарського кодексу [3], п.9 Порядку №173 [12], п. 6 П(С) «Витрати» [14] Підприємством завищено витрати на загальну суму 693209,92 грн. та занижено прибуток Підприємства на відповідну суму.

2.2.6. Проведення окремих непродуктивних витрат не дозволяє підвищити рівень результативності фінансово-господарської діяльності Підприємства.

Дослідженням встановлено, що Підприємством (замовник) у періоді з 01.11.2013 року по 01.06.2017 року, в ході провадження господарської діяльності укладались договори про надання послуг, пов'язаних з транспортування та подачею води на полив сільськогосподарських культур (далі – Договори про надання послуг) за участю Управління головного Каховського магістрального каналу (Виконавець I) та Чаплинського управління водного господарства (Виконавець II) та Херсонського обласного управління водних ресурсів (далі – Управління) (Виконавець III) (Договір № 76036/19/02-12/112 про надання послуг, пов'язаних з транспортуванням та подачею води на полив сільськогосподарських культур від 30.03.2013 р., Договір № 76036/57/02-12/134 про надання послуг, пов'язаних з транспортуванням та подачею води на полив сільськогосподарських культур від 27.03.2014 р., Договір № 76036/7/02-12/224 про надання послуг, пов'язаних з транспортуванням та подачею води на полив сільськогосподарських культур від 03.04.2015 р., Договір № 76036/21/02-12/335 про надання послуг, пов'язаних з транспортуванням та подачею води на полив сільськогосподарських культур від 07.04.2016 р., Договір № 76036/1/02-12/43 про надання послуг, пов'язаних з транспортуванням та подачею води на полив сільськогосподарських культур від 03.04.2017 року) (далі – Договори про надання послуг).

Предметом договору є: Замовник замовляє, а Виконавець I, Виконавець II, Виконавець III зобов'язуються надати послуги в порядку та на умовах, визначених Договорами про надання послуг, а Замовник зобов'язується прийняти та оплатити надані послуги.

Обов'язком Виконавця III є надання Замовнику послуги пов'язані з подачею води, згідно з переліком видів послуг, пов'язаних з подачею води, який є невід'ємною частиною Договорів про надання послуг, при цьому Виконавець II зобов'язаний забезпечити передачу рахунку сільгосптоваровиробникам наданого Виконавцем III на оплату послуг, пов'язаних з подачею води, згідно з підписаними актами про надання послуг.

Довідково: Надання послуг, пов'язаних з подачею води юридичним і фізичним особам з меліоративних систем і водних джерел для поливу зрошуваних або зволоження осушених земель, промислових і комунальних потреб, а також поливу городів, садів і богарних земель та наповнення наливних водойм передбачено п. 13 Переліку платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами та організаціями, що належать до сфери управління Державного комітету по водному господарству, на замовлення юридичних і фізичних осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 1999 р.

№ 1379 (далі – Перелік № 1379) [18] та п.11 Переліку платних послуг, які надаються бюджетними установами, що належать до сфери управління Державного агентства водних ресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 р. № 1101 (далі – Перелік № 1101) [19].

Обсяг наданих послуг визначається залежно від обсягу поданої води на зрошення Управліннями водного господарства (Виконавець II) в куб.м. на підставі приладів обліку води встановлених на насосних станціях, що перебувають на балансі Управлінь водного господарства, який зазначається в актах виконаних робіт.

Вартість послуги визначено згідно з Методикою формування вартості послуг з подачі води на зрошення, промислові та комунальні потреби, затвердженої Наказом Державного комітету по водному господарству від 29.11.2006 року № 233 [20], розрахована за 1 куб м., як різниця між нормативною розрахунковою потребою на рік в коштах на утримання Управління та фактичним обсягом доведених коштів кошторисом витрат (часткове недофінансування).

При цьому, окремим додатком до договорів про надання послуг, замовником та Управлінням погоджено перелік видів послуг, пов'язаних з подачею води, які надаються Управління (Виконавець III).

Так, наприклад у 2014 році (Додаток № 6) до типових договорів про надання послуг, пов'язаних з транспортування та подачею води на полив сільськогосподарських культур до перелік видів послуг, пов'язаних з подачею води, які надаються Управлінням віднесено:

- 1) **Надання інформації** щодо меліоративного стану на зрошуваному масиві та прилеглих територіях.
- 2) **Інформація** щодо випаровування вологи з ґрунту.
- 3) Організаційна робота щодо забезпечення безперебійної водоподачі, впровадження енерго-водозаощаджувальних технологій, водообліку.
- 4) Робота з енергопостачальними організаціями по підвищенню надійності електропостачання. **Надання рекомендацій** щодо раціонального використання електроенергії при проведенні поливів сільгоспкультур.
- 5) **Надання інформації** та рекомендацій з питань: нормованого водокористування; проведення заходів щодо раціонального використання водних ресурсів; функціонування меліоративного комплексу ведення обліку забору та використання води.

У 2015 році (Додаток № 4) до договорів про надання послуг, пов'язаних з транспортування та подачею води на полив сільськогосподарських культур):

- 1) **Надання інформації** щодо меліоративного стану на зрошуваному масиві та прилеглих територіях.
- 2) **Інформація** щодо випаровування вологи з ґрунту.
- 3) Організаційна робота щодо забезпечення безперебійної водоподачі, впровадження енерго-водозаощаджувальних технологій, водообліку.

4) Робота з енергопостачальними організаціями по підвищенню надійності електропостачання. **Надання рекомендацій** щодо раціонального використання електроенергії при проведенні поливів сільгоспкультур.

5) **Надання інформації** та рекомендацій з питань: нормованого водокористування; проведення заходів щодо раціонального використання водних ресурсів; функціонування меліоративного комплексу ведення обліку забору та використання води.

У 2016 році (Додаток № 4 до договорів про надання послуг, пов'язаних з транспортування та подачею води на полив сільськогосподарських культур):

1) Надання інформації щодо меліоративного стану на зрошуваному масиві та прилеглих територіях.

2) Інформація щодо випаровування вологи з ґрунту.

3) Організаційна робота щодо забезпечення безперебійної водоподачі, впровадження енерго-водозаощаджувальних технологій, водообліку.

4) Робота з енергопостачальними організаціями по підвищенню надійності електропостачання. Надання рекомендацій щодо раціонального використання електроенергії при проведенні поливів сільгоспкультур.

5) Надання інформації та рекомендацій з питань: нормованого водокористування; проведення заходів щодо раціонального використання водних ресурсів; функціонування меліоративного комплексу ведення обліку забору та використання води.

Тобто, вище перелічені види послуг відносяться до консультаційних послуг, які відповідно до переліків платних послуг відносяться до окремих видів послуг (п. 4, 5 Переліку № 1379 [18] та Переліку № 1101 [19]).

При цьому обсяг вищезазначених послуг Управлінням визначено в куб.м. від фактично поданої води на зрошення районним Чаплинським управлінням водного господарства.

Слід зазначити, що на балансі Управління **відсутні будь-які водогосподарські об'єкти**, інженерні споруди, гідротехнічні споруди як на зрошувальній так і на зволожувальній міжгосподарській мережі, з якої водоспоживач або група водоспоживачів може забирати воду у внутрішньогосподарську мережу для потреб зрошення, або зволоження сільськогосподарських угідь, відсутні гідротехнічні споруди для вилучення води з водного об'єкта для транспортування (в тому числі самотоком) або безпосереднього використання води водо споживачами.

Довідково: Порядок визначення вартості та надання платних послуг бюджетними установами, що належать до сфери управління Державного агентства водних ресурсів України, затверджено Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України від 25.12.2013 № 544/1561/1130 (далі – Порядок № 1130) [21].

Відповідно до п. 3.2. Порядку 1130 [21], розмір договірних (вільних) цін **за кожний вид платної послуги** визначається на підставі економічно

обґрунтованих витрат, пов'язаних безпосередньо з наданням (виконанням) відповідної платної послуги (прямі витрати на оплату праці; прямі матеріальні витрати; інші прямі витрати; загальногосподарські витрати, у тому числі витрати на оновлення та модернізацію основних засобів, що використовуються для надання платних послуг)

При цьому, в ході проведення зустрічної звірки в Херсонському обласному управлінні не знайдено документального підтвердження надання Управлінням (Виконавець ІІІ) вищевказаних послуг, не підтверджено витрати робочого часу працівників задіяних у наданні платних послуг, відсутнє економічне обґрунтування платної послуги (собівартість платної послуги).

Натомість на підтвердження надання послуг до зустрічної звірки надано листи, які Управлінням надсилались до Підприємства, щодо випаровування вологи з ґрунту, а також рівня залягання ґрунтових вод та процесів осолонцювання ґрунту. *(Матеріали зустрічної звірки у Додатку до Аудиторського звіту).*

Протягом періоду з 01.11.2013 року по 01.06.2017 року Підприємством сплачено коштів Управлінню за укладеними Договорами про надання послуг в загальній сумі **37,94 тис. грн.** в тому числі за 2014 рік в сумі 8,76 тис. грн., 2015 рік – 15,16 тис. грн. та 2016 рік – 14,02 тис. грн.

Згідно даних бухгалтерського обліку Управління станом на 01.11.2013, 01.01.2014, 01.01.2015, 01.01.2016, 01.01.2017 року дебіторська та кредиторська заборгованості не облік 2,84 грн.

Як з'ясовано в ході проведення аудиту із перелічених видів послуг, пов'язаних з подачею води, які повинні надаватись Управлінням, документально підтверджено вид послуги «Надання інформація щодо випаровування вологи з ґрунту» (підтверджено листами), за яку Підприємством протягом 2014-2016 років сплачено коштів на загальну суму 37,94 тис. грн.

Зі слів працівників економічної та юридичної служби Підприємства, типова форма Договору про надання послуг пов'язаних, з транспортуванням та подачею води, на полив сільськогосподарських культур, передбачає, як сторону договору, Херсонське обласне управління водних ресурсів, згідно якого і проводиться оплата. Інформація щодо випаровування вологи з ґрунту не є для підприємства необхідною, оскільки для отримання точної інформації щодо вологості ґрунту Підприємством закуплено власні вологоміри, які використовуються у господарській діяльності.

Таким чином внаслідок при проведенні Підприємством оплати послуг пов'язаних з транспортуванням та подачею води на полив сільськогосподарських культур, надання яких документально не підтверджено під час проведення зустрічної звірки в Херсонському обласному управлінні водного господарства, Підприємством проведено непродуктивні витрати на загальну суму 37,94 тис. грн., які не дозволяли підвищити рівень результативності фінансово-господарської діяльності Підприємства, чим недотримано вимоги п.6 П(С) 16 «Витрати» [14].

III. ВИСНОВКИ

Загалом результати державного фінансового аудиту засвідчили, що ефективність управління майном Підприємства за фінансовими коефіцієнтами, які характеризують прибутковість, платоспроможність та ліквідність впродовж періоду аудиту має середній рівень.

За результатами державного фінансового аудиту встановлено ряд чинників, що мали негативний вплив на обґрунтованість понесених Підприємством витрат, достовірності їх формування і відображення в обліку та звітності, а саме:

> Відсутність ринку збуту продукції вівчарства (вовни), відсутність інфраструктури переробки, встановлена цінова політика на продукцію тваринництва (в т.ч. вовна), повільні темпи впровадження сучасних селекційних досягнень у тваринництві та енергозаощаджуючих технологій змушує Підприємство реалізовувати вказану продукцію за ціною значно меншою за її собівартість, що в свою чергу спричиняє отримання Підприємством збитки у галузі тваринництва (вівчарство), який у дослідженому періоді становив **8835,0** тис. грн.

> Не оприбуткування вартості капітального будівництва огорожі , виготовленої господарським способом призвело до заниження балансової вартості необоротних активів у формі № 1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан) за I квартал 2017 року (код рядка 1010) на суму **15,0** тис. гривень.

> Внаслідок не прийняття управлінського рішення щодо проведення консервації об'єктів основних засобів які не використовуються у виробничому процесі призвело до нарахування амортизації на вказані основні засоби на суму **22,25 тис. грн** та як наслідок понесення Підприємством неефективних витрат на вказану суму.

> Внаслідок завищення витрат на загальну суму 693,21 тис. грн., Підприємством занижено прибуток на відповідну суму.

> Внаслідок проведення Підприємством оплати послуг пов'язаних з транспортуванням та подачею води на полив сільськогосподарських культур, надання яких документально не підтверджено під час проведення зустрічної звірки в Херсонському обласному управлінні водного господарства, Підприємством проведено непродуктивні витрати на загальну суму **37,94** тис. гривень.

IV. Рекомендації

З метою покращення ефективності діяльності Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» національного науково-селекційного генетичного центру з вівчарства» державні фінансові аудиторі рекомендують здійснити заходи по підвищенню ефективності управління коштами і майном

Підприємства»; покращення фінансових результатів його діяльності; приведення у відповідність до вимог чинного законодавства бухгалтерського обліку та фінансової звітності, впровадження дієвої системи внутрішнього контролю. Ці заходи включають наступне:

На рівні Національної академії аграрних наук України.

1) Державним фінансовим аудитом встановлено, що причиною збитковості від виробництва вовни це відсутність ринку збуту вовни в Україні, як такого та низька закупівельна ціна на вказану продукцію, крім того на Підприємстві відсутня інфраструктура переробки продукції вовни. Споживачі продукції зацікавлені в переробленій продукції (мита вовна) готової до споживання, оскільки на сьогоднішній день в Україні немає підприємств з переробки вовни, немає достатньої кількості заготівельних пунктів вовни.

У зв'язку з чим пропонується Національній академії аграрних наук України внести пропозиції до Кабінету міністрів України на розгляд питання з відповідними розрахунками, щодо виділення коштів з державного бюджету на фінансову підтримку галузі вівчарства, насамперед створення інфраструктури переробки вовни з метою отримання конкурентоспроможної продукції та виходом її на зовнішні ринки, проводити популяризацію продукцію вівчарства.

2). У разі необхідності надання благодійної допомоги Науковим установам підпорядкування Національної академії аграрних наук України вказані видатки враховувати під час формування та затвердження фінансових планів державних підприємств згідно з Порядком № 205 [13].

Ураховувати, що відповідно п.п. 2 б п.13 постанови Кабінету Міністрів України № 1673 [15] під час формування та затвердження фінансових планів суб'єктів господарювання державного сектору економіки, сума витрат на благодійну, спонсорську та іншу допомогу суб'єктів господарювання, державна частка у статутному капіталі яких перевищує 50 відсотків, граничний обсяг може бути визначений у розмірі не більш як 1 відсоток обсягу чистого прибутку (за результатами попереднього звітного року).

На рівні Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» національного науково-селекційного генетичного центру з вівчарства».

1. Оскільки галузі тваринництва зазнає значних збитків, що в цілому негативно відображається на фінансово-економічному стані господарства, а Підприємство відповідно до статуту є експериментальною базою, Наукової установи необхідно активізувати впровадження сучасних селекційних досягнень у тваринництві та енергоощадних технологій.

2. Посилити контроль за заготівлею та використанням кормів.

3. З метою зменшення збитковості тваринництва вишукувати резерви для зменшення собівартості кормів при їх вирощуванні.

4. Рекомендувати прийняття управлінських рішень щодо забезпечення рівня годівлі тварин згідно норм і раціонів.

5. З метою зменшення збитковості галузі тваринництва науковцями Інституту разом із зоотехнічною службою Підприємства у разі необхідності оптимізувати чисельність поголів'я овець і свиней з дотриманням вимог Порядку присвоєння відповідного статусу суб'єктам племінної справи у тваринництві та технологічних вимог до проведення селекційно-племінної роботи в галузі бджільництва, затвердженого наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.06.2015 року № 244 [27].

На рівні Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова» національного науково-селекційного генетичного центру з вівчарства»

1. Дотримуватись настанов та рекомендацій Наукової установи, щодо покращення фінансового стану господарства в цілому та окремо по галузям.

2. Під час складання та затвердження фінансових планів підприємства дотримуватись вимог Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 № 205 [13].

3. Витрати Підприємства проводити виключно в межах затвердженого фінансового плану Підприємства.

4. Під час формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати Підприємства та її розкриття в фінансовій звітності керуватись виключно Положенням (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318 [14].

5. Під час використання активів Підприємства забезпечувати достовірне відображення їх в обліку Підприємства та не занижувати їх реальної вартості.

6. Застосовувати в бухгалтерському обліку методи оцінки, які повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства;

7. З метою запобігання неефективних витрат не допускати нарахування амортизації на об'єкти основних засобів, які не використовуються у виробничому процесі.

8. Не допускати заниження частини чистого (доходу), що відраховується державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями до державного бюджету. Розрахунок частини чистого прибутку (доходу), визначати виходячи з обсягу чистого прибутку (доходу), розрахованого згідно з положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку відповідно до вимог Порядку

відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 р. № 138 [17].

9. Не допускати проведення Підприємством непродуктивних витрат, які не дозволяють підвищити рівень результативності фінансово-господарської діяльності Підприємства.

V. Додатки

5.1. Перелік додатків.

5.2. Джерела використаної інформації.

5.3. Протокол розбіжностей

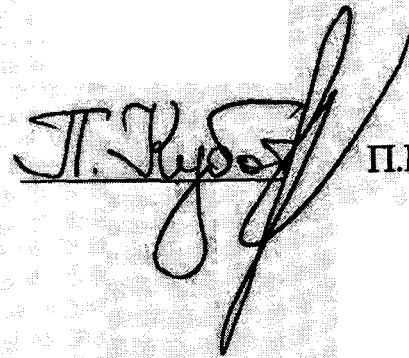
Заступник начальника відділу
контролю в аграрній галузі
екології та природокористування

I.M. Vatar

Один примірник аудиторського звіту отримав:

Директор Державного підприємства
«Дослідне господарство Інституту
тваринництва степових районів
ім. М.Ф. Іванова «Асканія – Нова»
національного науково-селекційного
генетичного центру з вівчарства»

П.М. Кубатко

« 9 » червня 2017 року

5.1. Перелік додатків

1. Запити та інформації щодо стану розрахунків.
2. Наказ про проведення інвентаризації, інвентаризаційні описи, порівняльні відомості, протокол інвентаризаційної комісії;
3. Реєстр об'єктів основних засобів, які не використовувались у робочому процесі;
4. Реєстр придбаних у 2016 році основних засобів, матеріальних цінностей та ремонтних робіт, які безоплатно передано до Інституту тваринництва степових районів ім. М.Ф. Іванова "Асканія - Нова" - Національного наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства;
5. Копії постанов президії Національної академії аграрних наук України;
6. Матеріали зустрічної звірки в Херсонському обласному управлінні водних ресурсів.

5.2. Джерела використаної інформації

1. Конституція України, прийнята на V сесії Верховної ради України 28.06.1996
2. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV.
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436 – IV.
4. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 року № 2456 – VI;
5. Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (зі змінами).
6. Закон України від 21.09.2006 № 185-У «Про управління об'єктами державної власності»
7. Закон України від 26.01.1993 року № 2939-XII «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні»;
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 02.08.1995 № 597 «Про типову форму контракту з керівником підприємства, що є у державній власності»
9. Порядок проведення Державною фінансовою інспекцією, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2006 року № 361 (зі змінами).
10. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88.

11. Положення про порядок консервації основних виробничих фондів підприємств, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 1997 р. № 1183;
12. Порядок складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Міністерства економіки України від 21.06.2005р. № 173;
13. Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 № 205;
14. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318;
15. Постанова Кабінету міністрів України від 29.11.2006 р. № 1673 «Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів»;
16. Закон України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, національних галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» від 7 лютого 2002 року № 3065-III;
17. Порядок відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2011 р. № 138
18. Перелік платних послуг, які можуть надаватися бюджетними установами та організаціями, що належать до сфери управління Державного комітету по водному господарству, на замовлення юридичних і фізичних осіб, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 липня 1999 р. № 1379;
19. Перелік платних послуг, які надаються бюджетними установами, що належать до сфери управління Державного агентства водних ресурсів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26.10.2011 р. № 1101;
20. Методика формування вартості послуг з подачі води на зрошення, промислові та комунальні потреби, затвердженої Наказом Державного комітету по водному господарству від 29.11.2006 року № 233;
21. Порядок визначення вартості та надання платних послуг бюджетними установами, що належать до сфери управління Державного агентства водних ресурсів України, затверджений Наказом Міністерства екології та

- природних ресурсів України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України від 25.12.2013 № 544/1561/1130;
22. Положення про порядок бухгалтерського обліку окремих активів та операцій підприємств державного, комунального секторів економіки і господарських організацій, які володіють та/або користуються об'єктами державної, комунальної власності затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 19.12.2006 № 1213.
 23. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.03.2006 № 361 «Питання проведення Державною аудиторською службою, її міжрегіональними територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання»
 24. Методика проведення Державною фінансовою інспекцією України, її територіальними органами державного фінансового аудиту діяльності суб'єктів господарювання, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 26.06.2014 № 728.
 25. Методики аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2006 № 170.
 26. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 № 92.
 27. Порядок присвоєння відповідного статусу суб'єктам племінної справи у тваринництві та технологічних вимог до проведення селекційно-племінної роботи в галузі бджільництва, затверджений наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19.06.2015 року № 244
 28. Статут Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів імені М.Ф. Іванова «Асканія-Нова» - Національного наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства (нова редакція) від 01.12.2016 року.
 29. Статут Державного підприємства «Дослідне господарство Інституту тваринництва степових районів імені М.Ф. Іванова «Асканія-Нова» - Національного наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства (нова редакція) від 21.11.2010 року;
 30. Фінансова звітність підприємства
 31. Інформація у мережі Internet

